

Het gebed
en de
drie wegen
naar succes

Maulana Muhammad Ali

www.aail.org

Het gebed en de drie wegen naar succes

www.aail.org

Het gebed en de drie wegen naar succes

door
Maulana Muhammad Ali

Vertaald door
Reza Ghafuerkhan

Stichting Ahmadiyya Isha'at-i-Islam

www.aail.org

Dit boekje is de Nederlandse vertaling van een serie lezingen, verzorgd door maulana Muhammad Ali op de avond van de Jaarlijkse Bijeenkomst van de Ahmadiyya Anjuman Isha'at Islam Lahore van 1948. Het werd later door deze organisatie gepubliceerd in de vorm van een pamflet onder de titel: *Namāz aur taraqqi ki tin rahein*.

De Nederlandse tekst is gebaseerd op de Engelse vertaling die onder de titel *The prayer and the three ways to success* verscheen.

ISBN: 978-90-5268-013-2

Nederlandse vertaling:

© 2007 Stichting Ahmadiyya Isha'at-i-Islam
Postbus 73857 – 2507 AJ Den Haag, Nederland
Website: www.moslim.org , www.moslim.nl
E-mailadres: info@moslim.org

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

- Het doel van de religie en de middelen om het te bereiken, 8
- Het gebed: de bron van menselijke vooruitgang, 9
- Het belang van het gebed, 10
- Individuele en collectieve vooruitgang, 11
- Het verwerven van edele verlangens, 12
- Belangrijke woorden in het gebed, 13
- Het gebed creëert een gevoel van de Grootshheid van Allah, 14
- Voorrang aan individuele vooruitgang, 15
- Collectieve vooruitgang, 16
- De eerste stap richting individuele vooruitgang, 17
- Het begin van het gebed, 18
- Buigen en ter aarde werpen, 21
- Het gebed is voedsel voor de ziel, 23
- Het verschil tussen grootshheid en verhevenheid, 25
- Het afsluitende gebed, 27
- De houding van staan tijdens het gebed, 28
- Geestelijk en stoffelijk onderhoud, 30
- De basis van collectieve vooruitgang, 31
- Drie manieren van onderhoud, 32
- De aanbidding van Allah alleen, 34
- Huidige situatie van de moslims, 35
- Het gebed onderwijst te smeken om de hulp van Allah, 36
- Vele moslims betreden het rechte pad, 36
- Recitatie van het laatste gebed in soerah *Baqarah*, 38
- Vooruitgang van waarheid en rechtschapenheid, 39
- Geboden in de zittende houding, 40

Gebed voor de Profeet, 41

De twee eeuwige levens van de Profeet, 41

Het gebed voor de veiligheid van de
moslimgemeenschap, 42

De twee gedeeltes van de heilige *Daroed*, 42

De verbijzondering van de Profeet Abraham, 43

Het gebed en de drie wegen naar succes

Waarlijk, Wij hebben u een overvloed van het goede gegeven. Bid daarom tot uw Heer en offer. Waarlijk, uw vijand is degene die is afgesneden (van het goede). (108: 1-3)

Deze kortste soerah (hoofdstuk) van de Heilige Koran staat bekend als *Kausar*. Het betekent overvloed van het goede. Er wordt hier gewezen op hoe men een overvloed van het goede kan bereiken. Een melding maken van het hoogste goed en aangeven op welke manier dit te bereiken is, is een van de grootste verrichtingen van de Heilige Koran.

Deze soerah heeft drie verzen: het eerste en het laatste bestaan uit een korte zin, terwijl het middelste twee korte zinnen bevat. In het eerste vers wordt er gezegd:

Waarlijk, Wij hebben u, O Profeet, een overvloed van het goede gegeven,

en in het laatste:

De vijand die erop uit is u te vermorzelen, zal zelf vernietigd worden en van al het goede beroofd worden.

In het middelste vers staan er twee geboden in twee korte zinnen:

‘Bid tot uw Heer’ en ‘offer’.

Deze zijn, bij wijze van spreken, de twee wegen voor het verkrijgen van een overvloed van het goede.

Het doel van de religie en de middelen om het te bereiken

In deze soerah staan beide, zowel het werkelijke doel van de religie als de manier om het te bereiken, aangegeven. De religie wordt daarin beschreven als tot doel te hebben een overvloed van het goede in de wereld te brengen. Men dient echter op te merken dat niet alleen de lexicologen maar ook de vroege commentatoren van de Heilige Koran *Kausar* hebben opgevat in de betekenis van een overvloed van het goede. Toen hem gevraagd werd wat de betekenis van *Kausar* was, verklaarde Saïed bin Djabir: “God de Grote heeft aan de Heilige Profeet al het goede in overvloed geschonken.”

Toen iemand hem erop wees dat *Kausar* een kanaal was, antwoordde hij dat het een kanaal was maar dat het bovenal een wereldse en religieuze goedheid was. In de *Lisan al-Arab* staat onder *Kausar* aangegeven dat men met betrekking tot het ‘goede’ datgene gegeven wordt wat boven zijn schatting is. Het is een feit dat geen ander profeet zoveel heeft bijgedragen aan het verspreiden van het ‘goede’ in de wereld als de Profeet van de islam. En daarom kan iedere moslim een overvloed van het goede verkrijgen door gebed en offer.

Ogenschijnlijk wordt in deze soerah alleen de Boodschapper van God (vrede zij met hem) aangesproken. Maar men moet bedenken dat deze woorden ook iedere volgeling van de Profeet omvat. In de Heilige Koran betekent de tweede persoon enkelvoud niet steevast de Boodschapper van God, maar elke volgeling van hem – een feit dat verder verduidelijkt wordt door het bevel dat gebed en offer zowel voor de Profeet als voor zijn volgelingen verplicht zijn.

Het komt met andere woorden neer op het volgende: God heeft door middel van Zijn openbaring een overvloed van het goede aan de mens geschonken, die hij door gebed en offer kan verwerven. En het is via gebed en offer alleen dat men zo'n verheven positie inneemt, welke niet door andere middelen bereikt kan worden. In deze twee geboden, die de wegen van succes voor de mens openen, worden de Goddelijke gunsten beschikbaar via Gods leiding naar de middelen om die te bereiken. En zo heeft God de deuren van *Kausar* voor de moslims geopend om er toegang toe te verkrijgen.

Het gebed: de bron van menselijke vooruitgang

Deze wereld heeft na een lange ervaringsperiode geleerd dat geen gemeenschap vooruitgang kan boeken zonder offers te brengen; en hoe meer de individuele leden van een gemeenschap de geest der opoffering bezitten, hoe meer deze gemeenschap vooruitgaat. In de Heilige Koran is opoffering echter ondergeschikt gemaakt aan het gebed, en wij zien dit helemaal aan het begin van de Heilige Koran vermeld staan. Dit alles duidt erop dat wat betreft het verkrijgen van een overvloed van vooruitgang, het gebed noodzakelijkerwijze moet voorafgaan aan de opoffering. Hoe het gebed een middel vormt tot menselijke vooruitgang en waarom het opoffering moet voorafgaan, is alleen door de Koran aan de wereld bekendgemaakt. Laat het hier duidelijk worden dat de overvloed van het goede of de hoge staat van vooruitgang waartoe het gebed leidt, in dit leven aanvangt.

Opoffering is een daad en blijkbaar hangt de verwerving van het goede of vooruitgang af van menselijk

handelen, dat wil zeggen, de mens zal oogsten wat hij zaait, en het is een beginsel dat in de Heilige Koran zelf staat vermeld:

De mens zal niets hebben, behalve dat waarnaar hij streeft (53: 39)

Alle menselijke daden zijn het resultaat van de gedachten en verlangens van de mens, ongeacht of de daden goed zijn of slecht. Indien we nauwkeurig kijken dan zien we dat de mens geen handeling verricht zonder een verlangen daarnaar te hebben. Achter elke handeling van een mens schuilt een motief. Een persoon vermoordt een eenzame reiziger. Deze daad is het resultaat van een verachtelijk motief van hem. Een andere persoon is vervuld met het edele verlangen het lijden van zijn medemens te verzachten wanneer hij hem in moeilijkheden aantreft, zelfs al betekent het persoonlijk ongemak. Elke menselijke daad is dus het resultaat van een bepaald verlangen en de mens is in zijn daden een slaaf van zijn verlangens. Een mens wiens gedachten in beslag genomen zijn door een lage en verachtelijke drijfveer, valt ten prooi aan slechte daden, terwijl iemand die hoge, edele gedachten heeft, goede daden verricht. Hieruit volgt derhalve dat alle menselijke vooruitgang afhankelijk is van het onderdrukken van lage en verachtelijke motieven, en van het verwerven van hoge en edele verlangens, en het is het gebed dat de weg daarvoor plaveit.

Het belang van het gebed

Voordat ik uiteenzet hoe deze doelstelling van edele gedachten wordt bereikt, wil ik graag aangeven dat alleen de Koran en de Profeet onze aandacht op deze

kwestie hebben gevestigd. God zegt in de Heilige Koran:

Onderhoud het gebed. Waarlijk, het gebed houdt (iemand) af van onzedelijkheid en kwaad; en de gedachten aan Allah is de grootste (kracht). (29: 45)

Het gebed is een middel om de mens naar een veel hogere plaats te verheffen. In feite tilt het scheppen van verheven gedachten de mens naar de hoogten van vooruitgang. Het is om deze reden dat het gebed beschouwd wordt als het beste middel tot menselijke verlossing:

Succesvol zijn inderdaad de gelovigen die nederig zijn in hun gebeden. (23: 1, 2)

Volgens een hadies wordt het gebed niet alleen vergeleken met een rivier die de mens van allerlei soorten van vuil reinigt, maar het wordt ook gekarakteriseerd als *Mi'rādij al-Moe'minoen* (de hoogste ontwikkeling van een ware gelovige). Het is, bij wijze van spreken, een middel voor zijn verheffing naar het hoogste punt. Het gebod van God dat het gebed voorschrijft, is ook verbonden met de "Hemelvaart" van de Profeet, dat wil zeggen, tijdens de gebeurtenis van de "Hemelvaart" (*Mi'rādij*) werd de Profeet opgedragen het gebed te verrichten.

Individuele en collectieve vooruitgang

Het wordt erkend dat er twee fasen van menselijke vooruitgang zijn: zijn individuele vooruitgang, namelijk het bereiken van volmaaktheid als individu, en de andere is zijn collectieve vooruitgang, oftewel de vooruitgang als gemeenschap. Een mens kan niet

alleen op deze wereld leven; integendeel, hij komt er niet onderuit een gemeenschapsleven te leiden. Hieruit volgt derhalve dat individuele vooruitgang van generlei waarde is zonder collectieve vooruitgang, en bij afwezigheid van individuele vooruitgang is de vooruitgang van een gemeenschap nauwelijks noemenswaardig. Gemeenschap staat gelijk aan het 'geheel' en het individu is een deel daarvan. Een gemeenschap is als een ketting terwijl de individuen de schakels daarvan vormen. Indien de schakels zwak zijn, dan zal de ketting automatisch zwak zijn, en indien de schakels sterk zijn, maar onderling niet sterk met elkaar zijn verbonden, dan zal de ketting zelfs dan van geen nut zijn, hoe sterk de schakels individueel ook mogen zijn. Van alle kanten wordt derhalve erkend dat de menselijke vooruitgang incompleet is zolang deze geen vooruitgang boekt op zowel individueel als op collectief niveau. Het gebed plaveit de weg voor nog een derde vooruitgang, en het bereiken van al deze drie is afhankelijk van het onderdrukken van lage en verachtelijke motieven en van het verwerven van prijzenswaardige en edele gedachten.

Het verwerven van edele verlangens

Er bestaan ongetwijfeld ook andere middelen om verachtelijke motieven te onderdrukken en hoge verlangens in de mens te ontwikkelen. Dit doeleinde wordt tot op zekere hoogte ook bereikt door een goede opvoeding, goed onderwijs en een geschikte leefomgeving. Het gebed is echter het middel waarmee dit doeleinde naar zijn volmaaktheid wordt gevoerd, waarvan de reden is dat de menselijke geest tijdens het gebed zich bewust wordt van het bestaan van 'Allah, de Grote'. Hier voelt hij dat hij in de

aanwezigheid van zijn Allah is en dat niets zich daartussen bevindt. Wanneer de menselijke geest zich volledig bewust is van de aanwezigheid van Allah, dan wordt zijn (d.i. de mens) natuur voor hem opengegooid in alle naaktheid en worden alle gordijnen die het licht van zijn natuur belemmeren verwijderd. De menselijke natuur en haar schepping zijn op hoogst innige wijze met elkaar verbonden, waarop de Koran heeft gewezen met deze woorden:

Daarna maakte Hij hem compleet en blies in hem van Zijn geest. (32: 9)

Dat wil zeggen, God verhief de mens tot het punt van volmaaktheid en bracht Zijn geest in hem in. Derhalve toont het licht van de menselijke natuur op zijn hoogste punt zich slechts dan, wanneer de menselijke gedachten zich bewust worden van het bestaan van God. Zonder dit bewustzijn ontvangt het licht van de natuur geen uitstraling, en hoe groter het bewustzijn hoe stralender het licht is. Alle middelen voor het scheppen van dit bewustzijn in zijn volmaaktheid worden door het gebed omvat. De mens geeft zich in zijn gebed niet alleen via zijn tong over aan God en verheerlijkt Zijn Grootheid, maar neemt ook lichamelijke houdingen aan die overeenstemmen met wat hij uitspreekt, en theorie gecombineerd met praktijk brengt een bijzonder effect op de geest te weeg.

Belangrijke woorden in het gebed

De meest herhaalde woorden in het gebed zijn *Allahoe Akbar*, dat is, 'God is Groot'. Hiermee begint het gebed. Het betekent dat bij het binnentreden van het Goddelijke Hof, de mens betuigt dat

alles wat grootsheid bezit in het niets verdwijnt vóór God. Indien de menselijke gedachten bij het verschijnen voor een groot mens of een koning in beslag genomen kunnen zijn door gevoelens van grootsheid, en dat ook zeker zijn, dan zal het gevoel van Zijn Grootheid bij het verschijnen voor God, de Grootste van allen, zeker in de menselijke gedachten naar boven komen. En ook gedurende het gebed, wanneer de mens van houdingen verandert – soms buigt hij en soms wrijft [buigt] hij zijn voorhoofd op de grond op een hoogst onderdanige wijze – komen elke keer de woorden ‘Allah is Groot’ van zijn lippen en wordt het gevoel van de Grootheid van Allah meer en meer versterkt.

Het gebed creëert een gevoel van de Grootheid van Allah

Na voor de eerste maal de woorden ‘Allah is Groot’ uitgesproken te hebben, wanneer de mens met zijn handen gevouwen staat en een eerbiedige houding aanneemt, begint hij zijn gebed met de volgende woorden:

Glorie zij U, O Allah! En aan U behoort de lof toe, en gezegend is Uw naam, en verheven is Uw majesteit, en er is niemand die gediend moet worden behalve U. Ik zoek mijn toevlucht bij Allah tegen de vervloekte duivel.

De menselijke gedachte is zodanig samengesteld dat wanneer deze eenmaal doordrongen is van de grootsheid van een bepaald ding, dan denkt hij nooit meer anders over dat ding. Degenen die overtuigd zijn van de grootsheid van hun religieuze leider, gaan nooit tegen zijn geboden in. Evenzo zullen zij die een

indruk hebben verkregen van de grootsheid van een heerser, nooit tegen zijn bevelen in handelen. De islam heeft een gebedsvorm ingeprent die iemands gedachte doordringt van de Grootshheid van Allah. De uiterlijke gebaren van buigen, ter aarde werpen en in een eerbiedige houding zitten, zijn ontworpen om de mens te inspireren met de Grootshheid van Allah. En ook de verdeling van het gebed van vijf maal gedurende de dag en de nacht doet de mens herhaaldelijk dit gevoel van de Grootshheid van Allah realiseren. Wanneer een mens zich toelegt op een bepaalde taak, dan is de achterliggende gedachte van het omleiden van zijn aandacht naar de gedachtenis aan Allah, dat hij dat gevoel van Grootshheid zal hebben wanneer hij zich weer wendt tot die taak.

Voorrang aan individuele vooruitgang

Ik heb reeds opgemerkt dat het gebed de weg plaveit voor zowel individuele als collectieve progressie. Met betrekking tot het gebed echter, is collectieve vooruitgang ondergeschikt aan individuele vooruitgang. Na de gedachten doordrongen te hebben van de Grootshheid van Allah, duidt de opening van het gebed het punt aan van waaruit individuele vooruitgang begint, en het einde daarvan markeert de climax van individuele vooruitgang. Precies in het midden van het gebed, wanneer de mens een houding aanneemt van de uiterste nederigheid van het ter aarde werpen, ligt de weg tot het bereiken van individuele vooruitgang. Er zijn verschillende redenen waarom we zoveel belang moeten hechten aan individuele grootsheid. In de eerste plaats wordt het werkelijke doel van de geboorte van de mens slechts vervuld door het bereiken van individuele volmaaktheid. Het doel waarop wordt gewezen is de 'Eenheid

met Allah', wat alleen betrekking heeft op de eigen individualiteit van de mens. De kwestie van collectiviteit komt niet naar boven bij de 'Eenheid met Allah'. Bovendien draagt het voordeel van vrome daden slechts bij tot de eigen ik van de mens, en wordt ook de straf van slechte daden alleen aan hem toebedeeld. Hij die zich niet tot het uiterste inspant, kan geen positie van grootsheid bereiken door steun van anderen te krijgen. Noch kan hij bescherming bij anderen zoeken wanneer hij aan enige straf wordt onderworpen. Daarom wordt er in een beschrijving van de Dag des Oordeels op gewezen dat echtgenote noch ouders, noch nakomelingen, noch rijkdommen van enig nut zullen zijn. De eerste verantwoordelijkheid van de mens tegenover Allah zal zijn persoonlijke verantwoordelijkheid zijn.

Collectieve vooruitgang

Collectieve vooruitgang is in de eerste plaats onmogelijk zonder individuele vooruitgang, en als er toch een greintje collectieve vooruitgang is, dan is die niet permanent. Ingeval de individuele leden van een gemeenschap zwak zijn, dan zal de gemeenschap zelf zwak zijn, en indien zij sterk zijn, dan zal de gemeenschap sterk zijn. Indien de leden van een gemeenschap geen deugdzaamheid in hun individuele vermogens bezitten, dan worden die geen bron van goedheid, maar een bron van vernietiging voor anderen. Een vooruitgang in de politieke sfeer in een gemeenschap is gebrekkig in zoverre die de individuele goedheid totaal negeert. Vandaar dat die gemeenschappen die zich hoofdzakelijk om politieke vooruitgang bekommeren, ongeacht ze tot Europa of Amerika of Afrika of Azië behoren, op den duur niet alleen een bron van vernietiging voor de wereld

worden, maar ook voor zichzelf. De islam heeft in de eerste plaats aangedrongen op de hervorming van het individuele zelf van de mens, en wanneer de individuen niet hervormd zijn, dan zal de kracht van de gemeenschap niet naar enig goed leiden, maar naar schade. Het feit dat de moslims op de wereld heden blindelings andere gemeenschappen volgen en hun uiterste best doen om politieke macht te verwerven, leidt hen naar dezelfde afgrond waarin andere gemeenschappen zijn gevallen.

De eerste stap richting individuele vooruitgang

Na een beschrijving van de grootsheid van Allah en Zijn Lof, vangt het *gebed* aan met de instelling van wat de eerste stap van menselijke vooruitgang is. In alle gebeden derhalve die de Fatihah voorafgaan en die opgenomen zijn in de Tradities van de Profeet, kan de mens zijn zwakheden bekennen en bidden om boven ze uit te stijgen. Men dient in gedachten te houden dat het islamitische gebed een gebed in zijn totaliteit is. Voordat er melding wordt gemaakt van dat specifieke gebed dat verband houdt met de vergiffenis van zonden, mag erop gewezen worden dat het gebed niet het herhalen van bepaalde woorden betekent, maar is het meer nog het creëren van een oprecht verlangen in iemands hart. Het is in werkelijkheid een verlangen dat uit het hart opstijgt, en de woorden die van de lippen komen zijn slechts een middel om uitdrukking te geven aan dat verlangen, en dat middel wordt aangewend, omdat het kracht verleent aan het genoemde verlangen. Het is waar dat de Alwetende Allah volledig op de hoogte is van het verlangen dat in het hart van de mens huist. Wat is dan het nut van het gebed? Wij bidden niet tot Allah zodat Hij te weten komt over ons oprechte verlangen,

maar opdat er een kracht verleend wordt aan ons oprechte verlangen. Alle vermogens die in de mens zijn geplant worden zwakker indien ze niet door middel van de ledematen worden gebruikt. Hoe meer deze vermogens in werking worden gesteld door middel van onze ledematen, hoe meer zij groeien. Uiterlijke vermogens en het vermogen van het menselijk hart zijn een en hetzelfde. Wanneer de mens het oprechte verlangen van zijn hart door middel van zijn tong tot uitdrukking brengt, dan verkrijgt zijn verlangen een kracht. Wanneer wij ons verlangen uitdrukken in de aanwezigheid van anderen, dan is het mogelijk dat het als louter vertoon klinkt en dit element van vertoon kan het verlangen verzwakken. Wanneer we aan de andere kant dit oprechte verlangen in eenzaamheid tegenover onze Heer uitdrukken, dan licht onze natuur op en verkrijgt ons natuurlijke verlangen kracht. Dit is een radicale verandering die plaatsvindt in onze innerlijke wereld. Maar wij verkrijgen ook een kracht van buitenaf en het is de Goddelijke kracht die het menselijk hart verlicht. Het gebed bestaat niet alleen uit een oprecht verlangen van het hart; het is ook het aanroepen van de hulp van de Heer. Vele mensen van hier begrijpen dit punt misschien niet. Maar het is een feit dat Allah de mens inderdaad helpt wanneer hij Zijn hulp aanroept, en deze verblindende waarheid wordt overvloedig bevestigd door de levens van alle grote mensen, die door een groot gedeelte van de wereld erkend worden als hun religieuze Goddelijke persoonlijkheden.

Het begin van het gebed

Met betrekking tot het islamitisch gebed wordt er in de allereerste plaats een gebed onderwezen, waarvan

de inleidende regels luiden: *O Allah! Die de Koning is. Niemand moet gediend worden dan U!*

Deze regels maken melding van de absolute macht van Allah, de Grote die Hij over Zijn schepselen uitoefent.

Dit wordt gevolgd door een weergave van de relatie tussen Allah en de mens: *U bent mijn Heer en ik ben Uw dienaar.* Deze relatie geeft aan dat wanneer de mens zichzelf beschouwt als een slaaf van Allah (en het is zeker dat een dienaar zo wijdverspreid als mogelijk de naam van zijn Heer in de openbaarheid brengt en zijn bezittingen behandelt alsof die van zijn Heer zijn), dan ondersteunt de Heer Zijn dienaar tot in de hoogste mate. Het gebed loopt verder als volgt:

Ik ben onrechtvaardig tegenover mezelf geweest en ik beken mijn tekortkomingen, vergeeft U mij derhalve mijn tekortkomingen, want niemand vergeeft de tekortkomingen behalve U.

Dit is in wezen het werkelijke gebed. Dit is hetzelfde oprechte verlangen waarnaar de mens streeft dat in zijn hart te creëren aan het begin van het gebed, zodat hij een bekentenis kan afleggen van zijn tekortkomingen en zwaktes en probeert boven die uit te stijgen en de hulp van Allah te zoeken om zich te ontdoen van zonden en fouten. Er bestaat nog een ander gelijksoortig gebed:

O Allah! Houd mij evenver verwijderd van zonden als het oosten van het westen is verwijderd. Reinig mij, O Allah, van zonden zoals vuil uit witte kleding gewassen wordt. Was mijn zonden weg, O Allah, met water, sneeuw en hagel.[Noot: In dit verband zijn sneeuw en hagel op metaforische wijze gebruikt, in

de betekenis dat Allah de mens op dusdanige wijze zal vergeven, dat het hem gemak en troost biedt en hem beschermt tegen het brandende gevoel dat noodzakelijkerwijze het gevolg is van zonden.]

Het eerste en belangrijkste verlangen in het gebed is dat de mens “geen zonden begaat”. Het eerste oprechte verlangen dat het gebed beoogt in de mens te creëren, is dat hij geen zonden moet begaan. Zijn hogere ik en zijn zonden dienen onverenigbaar te zijn: Hij dient net zo vrij van zonden te zijn als dat witte kleding gereinigd is van alle stof en vuil. Indien hij ooit enige zonde heeft begaan, dan moge Allah die, uit Zijn gratie, uitwissen.

De eerste fase in de vooruitgang van de menselijke ziel is dat hij vrij moet zijn van zonde. De mens kan geen vooruitgang boeken tenzij zijn ziel vrij is van alle zonden. De Heilige Koran vestigt herhaaldelijk als volgt de aandacht op dit feit:

Hij is inderdaad succesvol die zichzelf reinigt. (91: 9)

Wanneer iemand opgegaan is in dit gebed, dat wordt zijn hart in beslag genomen met het oprechte verlangen dat hij bestand zal blijven tegen agressie, zonde en goddeloosheid, onzedelijke praktijken en verachtelijke motieven. Voor het bereiken van dit doel doet hij niet alleen persoonlijke inspanningen en moeite om op een afstand te blijven van zonden en onderneemt hij actie tegen de duivel, maar ook Allah helpt hem, omdat hij zich naar Hem begeeft via dit oprechte verlangen.

Buigen en ter aarde werpen

Na deze inleidende fase die erop berekend is een oprecht verlangen in het hart te creëren om de ziel te bevrijden van alle zonden, en die het fundament vormt van vooruitgang, is de werkelijke fase van individuele vooruitgang die waarin een oprecht verlangen naar een positie van sublimiteit en verhevenheid bezit neemt van de menselijk gedachte. In de teraardewerping buigt de mens voor Allah en valt hij in extreme nederigheid naar de grond. Hij plaatst zijn voorhoofd op de grond en er bestaat geen grotere vorm van nederigheid dan dit. In de toestand van teraardewerping zijn de woorden die vaak worden herhaald, als volgt:

Glorie zij mijn Heer, de Meest Hoge!

Tijdens het buigen zijn de woorden die vaak worden herhaald, als volgt:

Glorie zij mijn Heer, de Grote!

Er is hier ogenschijnlijk geen sprake van een gebed; het is eerder nog een betuiging van de sublimiteit en verhevenheid van Allah. Het is echter een feit dat de aard van de relatie tussen Allah en de mens zodanig is, dat wanneer de mens betuigt van de grootsheid en verhevenheid van Allah, niet alleen via de tong maar ook via lichaamsgebaren, de Goddelijke kwaliteiten ook in zijn gedachte worden gereflecteerd. De Goddelijke kwaliteiten zijn grenzeloos, maar er wordt een begrensde reflectie van die kwaliteiten in de begrensde gedachte geworpen. Het is natuurlijk essentieel dat de menselijke gedachte ontvankelijk voor ze moet zijn, en teneinde deze ontvankelijkheid te verkrijgen, betuigt de mens aan de ene kant via

zijn tong van de grootsheid en verhevenheid van Allah en aan de andere kant buigt en werpt hij zich ter aarde voor Hem. Hoe dieper de stem van betuiging uit de menselijke gedachte voortkomt, hoe dieper de indruk die hij van zijn Heer ontvangt.

Het is niet louter een filosofische bewering, maar een feit uit menselijke ervaring dat hoe geestdriftiger een persoon zich voor Allah heeft neergebogen, hoe verhevener de positie is die hij heeft verworven. Een stem die uit het hart voortkomt is als een bal die met dezelfde kracht omhoog stuitert wanneer die op de grond valt. Hoe dieper deze stem vanuit het hart opstijgt, hoe hoger die zal gaan en een reflectie zal ontvangen van de luister van Allah. Maar men moet er ook aan denken dat met betrekking tot deze grootsheid en verhevenheid de toevoeging van de woorden, *Mijn Heer*, ook een nederige smeekbede inleidt. Wanneer een persoon voor Allah neerbuigt met de woorden dat zijn Heer onovertroffen Verheven is, dan verklaart hij aan de ene kant Zijn Grootheid en verricht hij tegelijkertijd op nederige wijze de volgende nederige smeekbede, met de woorden dat Allah, Die hem onderhoudt, hem leidt naar het bereiken van volmaaktheid via gestage vooruitgang:

O Allah! U bent de Heer van verhevenheid. Red mij van een toestand van hulpeloosheid en verhef mij naar een positie van grootsheid!

Wanneer U, O Allah, mijn Onderhouder en Meester van Vehevenheid bent, red mij dan van een toestand van hulpeloosheid en verhef mij naar een positie van grootsheid!

Wanneer U, O Allah, mijn Onderhouder en Meester van Verhevenheid bent, hoe kan ik, die Uw beschermeling is, dan in een minderwaardige toestand blijven?

Het is een feit dat hoe groter de Onderhouder is, hoe beter feitelijk het ding groeit wat Hij onderhoudt. Hoe groter de bekwaamheid van een handwerkerman is, hoe voortreffelijker het artikel is dat hij fabriceert. Waarom zou een kunstwerk dat vervaardigd is door de Heer van grootsheid en verhevenheid, en dat ook Zijn meesterwerk is, geen voortreffelijkheid en grootsheid kunnen bereiken?

Het gebed is voedsel voor de ziel

Zoals reeds is gezegd, zijn de feiten omtrent het gebed niet slechts een filosofische bespreking, maar het resultaat van menselijke ervaring. In de leringen die de boodschapper van Allah overbracht aan zijn volgelingen, nam het gebed de belangrijkste plaats in. Er wordt in de Heilige Koran, na het geloof in het Ongeziene, direct gewezen op het verrichten van het gebed, wat gekarakteriseerd is als voedsel voor de ziel:

Het onderhoud van uw Heer is beter en duurzamer.
(20: 131)

Evenzo wordt erop gewezen:

Zoek bijstand via geduld en gebed. (2: 153)

Het beschouwt ook het gebed als een instrument om lage en verachtelijke begeerten te onderdrukken:

Waarlijk, het gebed houdt (iemand) af van onzedelijkheid en kwaad. (29: 45)

Het wijst de weg naar het bereiken van religieus en wereldlijk succes:

Succesvol zijn inderdaad de gelovigen die nederig zijn in hun gebeden. (23: 1, 2)

Of wij nu de onderwijsplaats van de metgezellen van de Profeet beschouwen, welke niets anders was dan de moskee, of hun levensgedrag nagaan waarin het gebed voorrang genoot boven elk ander ding gedurende de uren van de dag en de nacht, dan zien we dat alleen het gebed de hoofdbron van gemak en vrede voor hen was.

Wat een positie van grootsheid en verhevenheid bereikt de mens via het gebed! Alleen via het gebed heeft Allah de moslingemeenschap verheven naar een positie van grootsheid en verhevenheid, die door geen enkel andere gemeenschap op een en hetzelfde moment werd bereikt. Dit is een feit dat zozeer door de wereld wordt erkend, dat Europa, dat aan de ene kant de Profeet van de islam op een bevooroordeelde wijze afschildert, aan de andere kant erkent dat van alle religieuze leiders, Mohammed (vrede van Allah zij met hem) de meest succesvolle persoonlijkheid is en dat de revolutie die hij veroorzaakte door geen enkel andere persoon op de wereld kon zijn teweeggebracht.

De Arabieren waren het hoogst ongeletterd, verdorven en achterlijk volk op de hele wereld. Maar in drieëntwintig jaren tijd verwierven zij zo'n positie van grootsheid, dat zij binnen een eeuw de hele wereld overheersten. Ook in zedelijk en religieus opzicht werden zij een vooraanstaande gemeenschap

op de wereld en verdienden zij de titel van “Wereldleraren”. Zij verkregen deze positie van grootsheid en verhevenheid via het gebed. Zij kregen geen enkele les, behalve die van het gebed. Er werd geen school of instituut opgericht om hen naar het gebed te leiden. Zij werden niet geholpen met het bevorderen van de handel, noch werden er aan hen verbeterde landbouwmethoden onderwezen. Zij namen hun voorbeeld alleen van de islam en bereikten zo een positie van grootsheid en verhevenheid.

Het verschil tussen grootsheid en verhevenheid

Er is een verschil tussen de recitaties op het moment van ter aarde werpen en van buigen. In de teraardewerping wordt melding gemaakt van de verhevenheid van Allah, terwijl tijdens het buigen Zijn grootsheid op de lippen ligt. Men kan een uitdrukking van de Grootheid van Allah bij de mens bespeuren in de verheffing van zijn wereldlijke status, terwijl die van Zijn verhevenheid in zijn uitstijgen boven lage motieven of in zijn vrome religieuze en zedelijke normen. Mensen met zulke normen bereikten grootsheid en genoten ook verheven posities op de wereld. Zij verwierven wereldlijke macht en wereldlijke rijkdommen. Maar noch de liefde voor rijkdom noch voor wereldlijke macht maakte hen zodanig arrogant, dat zij inbreuk maakten op de rechten van anderen of hen uitroelden. Zij werden schatrijk, maar de liefde voor rijkdommen maakte hen nooit blind. Zij werden koningen, maar zij bleven in die hoedanigheid zwoegen als arbeiders. Deze twee kwaliteiten van dat men wereldlijke grootsheid moet verwerven en ook moet uitstijgen boven lage en verachtelijke motieven, worden nauwelijks in één enkel individu gecombineerd. De

metgezellen van de Heilige Profeet van de islam combineerden echter deze beide kwaliteiten in zich op een en hetzelfde moment. Aan de ene kant onderwierpen de naties op de wereld hun wereldse macht aan hen, en aan de andere kant bogen de mensen zich voor hun hoge zedelijke karakters. Grootsheden en verhevenheid waren dus tegelijkertijd in hen gecombineerd, omdat hun harten trilden met deze woorden.

Nogmaals, grootsheden en verhevenheid verschillen zoveel van elkaar in zoverre het de verkrijging daarvan betreft. In iedere rakaat [cyclus] van het gebed treedt het buigen maar één keer op, terwijl de teraardewerping tweemaal optreedt. Dit illustreert dat wereldlijke grootsheden van ondergeschikte aard is vergeleken met religieuze verhevenheid. Het bereiken van grootsheden is gemakkelijk, terwijl die van verhevenheid moeilijk is. Mensen kunnen grootsheden via menselijke inspanningen bereiken, maar verhevenheid is niet bereikbaar behalve door contact met Allah te bewerkstelligen. Alleen die grootsheden is prijzenswaardig die zich met een tweemaal zo grotere verlangen voor het bereiken van geestelijke verhevenheid combineert.

Het gebed dat tussen de houdingen van de teraardewerping is, is een gebed waarin men smeekt om Allahs hulp voor progressie.

Nogmaals, er bevindt zich tussen de houdingen van de teraardewerping een recitatie in de vorm van een gebed:

O Allah! Schenk mij bescherming, en wees mij genadig, en schenk mij veiligheid, en leid mij op het

rechte pad, en schenk mij onderhoud, en breng mijn zaken op orde, en verhef mij!

Deze recitatie bevat ook de volgende woorden:

O Allah! Leid mij en verhef mij,

hetgeen duidt op het verlangen naar het bereiken van het hoogste punt waarnaar een mens kan streven. Degenen die het woord *raf*, zoals dit is gebruikt met betrekking tot de Profeet Christus (Jezus), in de betekenis nemen van dat hij naar de Hemel werd opgeheven, moeten in de onderhavige context over dit woord nadenken. Verheffing is het oprechte verlangen van het hart van iedere moslim. Evenzo staat verhevenheid niet voor een hoge positie wat het lichaam betreft; noch betekent verhevenheid dat men lichamelijk van deze aarde naar de hemel wordt weggevoerd. Verhevenheid en verheffing worden beide in geestelijke zin gebruikt.

Zoals hierboven werd gesteld, opent het gebed met het oprechte verlangen van de zijde van de mens voor zijn individuele vooruitgang en eindigt het ook met hetzelfde verlangen – welk feit wenst te bewijzen dat de individuele vooruitgang van de mens de alfa en omega van alle vooruitgang is.

Het afsluitende gebed

Het volgende is het afsluitende gebed:

O Heer! Laat mij het gebed onderhouden en (ook) van mijn nakomelingen. Onze Heer! En aanvaard mijn gebed. Onze Heer! Schenk mij bescherming en mijn ouders en de gelovigen op de Dag dat de afrekening geschiedt. (14: 40, 41)

De les die in dit gebed wordt gegeven, is dat wanneer een persoon zijn gebed beëindigt, zijn gedachte in beslaggenomen moet zijn met het oprechte verlangen dat hij op het pad van het gebed moet doorzetten. Dit is niet alles. Hij verlangt ook ernaar dat zijn nageslacht ook het gebed in acht moet nemen. Dit verlangen is zo onvervalst en oprecht, dat er specifiek nadruk is gelegd op de acceptatie van het opgezegde gebed, aangezien het gebed het specifieke fundament vormt van alle deugden. Maar er wordt nog een gebed aan toegevoegd:

Onze Heer! Schenk mij bescherming en mijn ouders en alle ware gelovigen.

De houding van staan tijdens het gebed

De andere soort van vooruitgang waarvoor het gebed de weg plaveit, is collectieve vooruitgang. Het openingsgebed dat in de staande houding wordt gereciteerd, wordt als een wezenlijk onderdeel van het gebed gezien. De houdingen van teraardewerping en buigen zijn specifiek voor de individuele vooruitgang bedoeld, aangezien dit soort van vooruitgang alleen geboekt kan worden als de mens zich buigt en ter aarde werpt voor Allah. Wanneer de mens er echter niet in slaagt om deze gemoedstoestand van ter aarde werpen en buigen te creëren, dan leidt zijn vooruitgang hem naar verval. De houding van staan is specifiek tot de basis van collectieve vooruitgang gemaakt, omdat dit soort van vooruitgang het verlangen in de mens creëert voor de kracht van standvastigheid. Hoge zeden, die het specifieke fundament vormen van individuele vooruitgang, worden niet bereikt zonder een houding van nederigheid en nederwerping aan te nemen. Aan de andere

kant hangt de vorming van een georganiseerd lichaam af van volharding en standvastigheid. Het dient echter duidelijk te zijn dat de mens helemaal niet verhinderd is te smeken om zegeningen van God voor collectieve vooruitgang in de teraardewerping. De mens is vrij elk gebed tot Allah te zeggen voor elke soort van vooruitgang op elk moment, mits het uit zijn hart komt. Maar het gebed op zich bevat bepaalde recitaties die overeenstemmen met bepaalde lichaamsbewegingen. Deze bewegingen zijn beter afgestemd op vooruitgang, individueel of collectief, en de recitatie en de beweging van de lichaamsdelen gaan samen. In een Traditie van de Heilige Profeet wordt gezegd dat de mens tijdens het ter aarde werpen zoveel smeekgebeden tot God moet verrichten als hij kan, omdat het op dat moment is dat de mens zich zeer dicht bij Allah bevindt.

Een belangrijk gebed tijdens de staande positie is de Fatihah waarmee de Heilige Koran opent, en dat, laat staan door moslims, zelfs door niet-moslims beschouwd wordt als een gebed van een zeer hoge orde. Het is in vier delen verdeeld.

Het eerste deel opent als volgt:

(Alle) lof komt Allah toe, de Heer der werelden.(1: 1)

Allah verspreidt Zijn geestelijk onderhoud over de hele wereld. Allahs onderhoud is in stoffelijke vorm. Maar het onderhoud dat hier specifiek in de Heilige Koran staat vermeld, heeft betrekking op de leiding van de mensheid, omdat het werkelijke doel van de Heilige Koran het leiden van de mensheid is en hen helpen menselijke volmaaktheid te bereiken. Door Allah als de Heer van het Universum te kenmerken, wordt erop geduid dat de Heilige Koran niet alleen

bedoeld is voor de leiding van een specifieke gemeenschap, maar voor de leiding van het hele menselijke ras. De Heilige Profeet merkte daarom op dat hij gelijktijdig met de openbaring van de Heilige Koran door God was gezonden voor de leiding van zowel de Arabieren als de Perzen, en dat het zijn overtuiging was dat uiteindelijk het menselijk ras volmaaktheid zal bereiken, natuurlijk stapsgewijs, zoals geïmpliceerd wordt door de woorden:

Allah zal Zijn geestelijk onderhoud toekennen aan het menselijk ras, net zoals Hij dat verleend had in stoffelijke vorm.

Geestelijk en stoffelijk onderhoud

Sommige mensen koesteren de gedachte dat indien God trachtte Zijn geestelijk onderhoud aan de mensheid te verlenen, waarom schiep Hij dan niet ineens een geestelijke ontwaking over de gehele wereld door Zijn boodschapper te sturen? Dit verkeerde begrip is het gevolg van een gebrek aan kennis. God heeft de middelen van de stoffelijke vooruitgang van de mens geleidelijk aan hem toebedeeld. Water, lucht, elektriciteit, atomen, etc., bestonden reeds op de wereld sinds haar schepping. Maar de mens heeft ze langzamerhand onder zijn controle gebracht. Het heeft duizenden jaren geduurd om het proces te voltooien. Zelfs nu kan men niet zeggen dat de mens volledig vertrouwd is met de natuurkrachten en een totale controle over ze heeft verkregen. Integendeel heeft hij nog heel wat in deze richting te bereiken. Hij heeft vele van de verborgen geheimen ontdekt en moet nog vele meer onderzoeken. De geestelijke vervolmaking is veel moeilijker dan het bekend te raken met de fysische natuurwet-

ten. Het Goddelijk onderhoud eiste dat er een geleidelijk proces moest zijn, en er wordt naar deze realiteit verwezen in de Heilige Koran. Allah zal de mensheid zeker naar geestelijke volmaaktheid leiden, maar net zoals het zeer lang heeft geduurd om stoffelijke volmaaktheid te bereiken, zo zal ook geestelijke volmaaktheid op een geleidelijke wijze verkregen worden. Natuurlijk heeft Allah wetten aangeduid voor de ontwikkeling van geestelijke volmaaktheid, als eerste door profeten naar verschillende volken te sturen en tenslotte door de Heilige Profeet met de Heilige Koran voor de hele wereld te zenden. Maar er is een lange tijd nodig om vertrouwd te raken met deze wetten, zodat de mensheid daarvan zal profiteren na ze begrepen te hebben.

De basis van collectieve vooruitgang

Lof zij Allah, de Heer der werelden, de Weldadige, de Genadige, Meester van de Dag der Vergelding. U dienen wij en U smeken wij om hulp. Leid ons op het rechte pad; het pad van degenen aan wie U gunsten heeft geschonken, niet degenen over wie toorn is neergedaald, noch degenen die afdwalen. (Hoofdstuk 1, Al-Fatihah)

Het eerste vers van Fatihah:

Lof zij Allah, de Heer der werelden,

is de basis van collectieve progressie. Wanneer een persoon dit vers reciteert, dan wordt zijn gedachte ruim genoeg om de hele mensheid te bevatten. Zijn blik blijft niet beperkt tot zijn eigen zelf, zijn verwanten en zijn eigen land en volk. In feite ziet hij het gehele menselijk ras als één entiteit. Hij voelt

voor alle menselijke wezens gelijk. Hij bekommert zich om de verbetering van iedereen. Wanneer hij ziet dat Europa of Amerika of Perzië of Afghanistan of Pakistan in zonde en verval zijn gedompeld, dat voelt zijn gedachte daarover afschuw. Hij voelt dat Allah, Die de Werkelijke Heer van alle schepselen en hun Onderhouder is, hen te hulp kan schieten en hen kan verheffen van deze positie van verval naar een positie van verhevenheid. Natuurlijk, zodra het vers van zijn lippen komt, schiet er een spontaan gebed uit zijn hart – een gebed, dat voortkomt uit de harten van de profeten en de godvruchtigen, dat het middel is geweest voor de hervorming en leiding van ontelbare mensen. Hier is het gebed:

O Allah! Red Uw mensheid van moreel verderf en ondergang en schep een ontwaking in hen waarmee zij U zullen kennen, Die hun Schepper en Onderhouder is. O Allah! Net zoals U de mensheid stoffelijk onderhoudt, heb de genade om hen ook geestelijk te onderhouden. O Allah! Na hun band met U gebroken te hebben, heeft Uw mensheid zich niet alleen aan zonde overgegeven, maar stevenen zij ook af op een afgrond van vernietiging door onderlinge twisten. Wees hen genadig! Verlicht de duistere plekken in hun harten. Geef leven aan deze dode wezens door Uw geestelijke stortbuien, net zoals u de dode aarde doet herleven door de regen. Werp het licht van Uw geestelijke zon in hun harten op dezelfde manier waarop U het zonlicht op aardse objecten verspreidt.

Drie manieren van onderhoud

Het tweede deel van het gebed is:

De Weldadige, de Genadige, Meester van de Dag der Vergelding.

In de openingszin wordt gewag gemaakt van het onderhoud van de hele mensheid, terwijl in de volgende twee verzen wordt aangeduid hoe Allah's gratie plaatsvindt. De eerste stap van Allah's voorzienigheid bestaat uit Zijn weldadigheid, dat wil zeggen, uit genade voorziet Hij de mens met middelen voor vooruitgang zonder dat de mens erom vraagt, zoals het zenden van Zijn profeten voor de leiding van de mensheid. De tweede stap van Allah's voorzienigheid bestaat eruit dat Hij de mens een genereuze beloning geeft voor zijn goede daden.

Wie een goede daad brengt, zal het tienvoudige als dat hebben. (6: 160)

Een gezegde van de Profeet zegt iets gelijksoortigs:

Het goede brengt een tienvoudige tot zeventienvoudige beloning van God. (Boechari, 81: 33)

Dit is Zijn universele wet. Door één goede daad de verrichten, bereikt de mens een zeer hoge status. Er is een derde stap van Allah's voorzienigheid. Er zijn sommigen die het door Allah aangewezen pad betreden. Maar er zijn anderen die net het omgekeerde doen en zich overgeven aan zonde en agressie. Allah voorziet hen in onderhoud. Dit onderhoud is echter van een andere soort. Het neemt de vorm aan van een straf. Zij worden gestraft voor hun slechte daden, maar deze straf wordt niet uit een geest van wraakzuchtigheid toegediend; veeleer beoogt het hen van alle verontreinigingen te zuiveren. Deze straf wordt soms op deze wereld uitgedeeld, maar hij zal in volledige mate toegediend

worden op de Dag des Oordeels, een dag waarop de rechtschapenen toegelaten zullen worden tot de hemel, terwijl de slechtdoeners in de hel zullen worden gegooid, zodat zij door het vuur worden gereinigd. Dit is waarom volgens de leringen van de islam alle bewoners van de hel eruit zullen worden gehaald en in de “Rivier des Levens” zullen worden losgelaten. Met andere woorden, er zal een nieuwe geboorte aan hen worden gegeven en de deuren van de hel zullen worden dichtgesmeten.

De aanbedding van Allah alleen

Nu het derde deel van de Fatihah:

U dienen wij en U smeken wij om hulp.

In de eerste twee delen worden Allah en Zijn voorzienigheid genoemd. In het tweede daarvan wordt gewezen op een specifieke klasse van mensen, wier hoofdkenmerk het is dat zij de Heer der werelden aanbidden, Wiens attributen hierboven zijn genoemd. Zij aanbidden niets anders. De hele wereld is zo in twee groepen verdeeld. Een van die aanbidt de enige Allah, en de andere koppelt de aanbedding van Allah aan de aanbedding van degenen buiten Allah, óf gelooft helemaal niet in Allah.

U dienen wij, duidt specifiek die klasse van mensen aan die Allah alleen aanbidden en niets anders. Dat wil zeggen, de groep van mensen die de volgelingen van de Profeet Mohammed zijn; terwijl *U aanbidden wij*, wijst op hun onderscheidend kenmerk. *U smeken wij om hulp*, duidt op een oprecht verlangen van hen. Met andere woorden, zij roepen de hulp van Allah in omdat zij zich realiseren dat zij niet opgewassen zijn

tegen de enorme taak die voor hen ligt. Er is een manifestatie van de attributen van Allah, zoals die omvat wordt in *De Heer der werelden*. Zij smeken Allah om Zijn voorzienigheid ook aan andere mensen toe te bedelen. Hoewel het gebed door één enkel individu tot Allah wordt gericht, verbreidt het gebruik van het meervoud de reikwijdte van het gebed, teneinde de hele klasse van volgelingen van Mohammed, waartoe hij behoort, in te sluiten. De mens wordt slechts dan volmaakt, wanneer hij de geest van broederschap opwekt. Met dit gebed wordt iemand derhalve ingeprent de hulp van Allah in te roepen, niet alleen voor zichzelf, maar ook voor andere leden van deze klasse. Dit is de eerste stap in collectieve verheffing.

Huidige situatie van de moslims

Hier is een ander noemenswaardig feit van belang. Wanneer wij de balans opmaken van de huidige conditie van de moslims, dan huiveren onze gedachten bij het uitspreken van *U dienen wij*.

Betekent aanbidding slechts zoveel dat iemand het gebed op ieder moment mag verrichten naar zijn eigen zoete wil en ongehoorzaam is aan de andere geboden van Allah zoals het hem uitkomt? Aanbidding houdt gehoorzaamheid in gekoppeld aan nederigheid. Gehoorzamen tegenwoordig de moslims in het algemeen Allah en Zijn boodschapper? Nemen zij in de regel de gebeden in acht? Bezoeken zij de moskeeën en buigen zij zelfs maar eenmaal per dag voor Allah? Om maar te zwijgen over de rijken, slaan de armen enige acht op het gebed? Wanneer onze situatie met betrekking tot het gebed zo is, met wat voor gezicht dienen wij dan te smeken om de hulp

van Allah voor een volk dat openlijk de geboden van Allah tart; waarvan het doel van aanbidding tegenwoordig wereldlijke rijkdommen en macht is?

Het gebed onderwijst te smeken om de hulp van Allah

De moslims hebben een vorm van aanbidding die hen van andere volkeren op de wereld doet onderscheiden. De moslimgemeenschappen zijn niet verstoken van individuen die hun werk in de steek laten en zich naar de moskeeën spoeden bij het horen van de oproep van het gebed, 's nachts opstaan, voor Allah neerbuigen en tranen storten, die alles wat zij hebben opofferen om de naam van Allah over de wereld te verspreiden, die hun levens opofferen om de islam te verdedigen tegen de meedogenloze aanvallen van de ongelovigen, en die vreugde in hun harten voelen in de gehoorzaamheid aan Allah en Zijn boodschapper. Het aantal van zulke individuen is natuurlijk klein, maar Allah heeft de macht om dit aantal enorm te laten groeien. Hij is Algenadig en kan via deze vrome individuen een kolossaal aantal van plichtsverzuimers vergeven.

Vele moslims betreden het rechte pad

In het vierde en laatste gedeelte van de Fatihah wordt getracht een oprecht verlangen in de mens te creëren om niet alleen zelf het rechte pad te betreden, maar ook om alle medemensen de juiste koers te laten varen:

Leid ons op het rechte pad; het pad van degenen aan wie U gunsten heeft geschonken, niet degenen over

wie toorn is neergedaald, noch degenen die afdwalen
(1: 6, 7)

Enkel en alleen door het meervoud te gebruiken in, *U smeken wij om hulp*, wordt erop gewezen dat hoewel het gebed van één enkel individu afkomstig is, heeft het ten doel de hulp van Allah in te roepen voor de gehele gemeenschap of natie en niet alleen voor zichzelf. Evenzo verwijst het gebruik van het meervoud in, *Leid ons*, naar de volgelingen van de Heilige Profeet Mohammed waar zij zich ook op het aardoppervlak mogen bevinden.

Wat is het rechte pad dat wij voor onszelf en voor anderen verlangen? Het is het pad van de profeten en de rechtschapenen die meelevend zijn met de mensheid, die zich elke moeite getroosten om de medemens te verheffen, en die neerknielen voor Allah wanneer zij hun inspanningen zien mislukken. Overall op de wereld zijn er grote aantallen van zulke individuen geweest wier levensdoel het was om het contact van anderen met Allah te bewerkstelligen en hun levens aldus voortreffelijk te maken. Alle metgezellen van de Heilige Profeet waren in dat opzicht voorbeeldig. Onmiddellijk na de islam omhelsd te hebben, werden zij dolenthousiast om anderen deelgenoot te maken in deze gift van de islam. Zelfs vandaag de dag kunnen de volgelingen van de Heilige Profeet Mohammed deze verheven hoogte bereiken. We moeten derhalve tot Allah bidden om de hedendaagse moslims met dezelfde liefde te bedwelmen als waarmee Hij Zijn deugd-zame dienaren voorheen bedwelmdde. Er zijn mensen op deze wereld geweest die buitensporigheden bedreven, en Allah's toorn overviel hen. Er zijn anderen geweest wier slechte daden niet van ernstige aard waren, en zij ontkwamen aan de straf in dit

leven. Zij weken echter met betrekking tot geloof aanzienlijk af van het rechte pad. O Allah! red de moslims van het betreden van het verkeerde pad. Amien!

Recitatie van het laatste gebed in soerah *Baqarah*

Tijdens de staande houding wordt het bevolen om samen met de Fatihah een bepaald gedeelte, kort of lang, van de Heilige Koran te reciteren. In dit verband wordt er in de Tradities van de Heilige Profeet speciaal de voorkeur gegeven aan de laatste twee verzen van soerah *Baqarah*. In een Traditie van *Moeslim* (een eerbare schrijver en commentator van de Hadies) wordt er gesteld dat aan de Heilige Profeet werd medegedeeld dat de Fatihah en het afsluitende gedeelte van *Baqarah* twee lichten zijn, waarmee voorheen geen profeet is gezegend. Het is derhalve mijn wens dat wij altijd deze verzen samen met de Fatihah zullen reciteren. Ze zijn bij wijze van spreken complementair aan de Fatihah. Deze hoofdstukken eisen de voorkeur vanwege het indrukwekkende gebed dat aan het einde ervan voorkomt:

Onze Heer! Straf ons niet indien wij vergeten of een fout begaan.

Onze Heer! Laad geen last op ons, zoals U die laadde op degenen voor ons.

Onze Heer! Leg ons geen (leed) op waarvoor wij geen kracht hebben het te dragen. En vergeef ons! En geef ons bescherming! En wees ons genadig!

U bent onze Beschermheer, schenk ons daarom de overwinning over het ongelovige volk! (2: 286)

Vooruitgang van waarheid en rechtschapenheid

Individuele vooruitgang is de zorg van iedere moslim, terwijl collectieve vooruitgang betrekking heeft op een specifieke groep van mensen of gemeenschap of de moslims als geheel. Afgezien hiervan echter opent het gebed ook het pad tot een derde soort van vooruitgang. Dit is de vooruitgang van de islamitische godsdienst, van waarheid en rechtschapenheid. De vooruitgang van een individu of van een gemeenschap als geheel is incompleet zonder een oprecht verlangen voor een daarmee gepaard gaande ontwikkeling van waarheid en rechtschapenheid. Net zoals individuele vooruitgang onvolmaakt is, indien die niet ondergeschikt wordt gemaakt aan collectieve vooruitgang, zo wordt ook collectieve vooruitgang een last voor de wereld als die niet ondergeschikt wordt gemaakt aan waarheid en rechtschapenheid. Zovele naties die er niet in slaagden hun vooruitgang ondergeschikt te maken aan waarheid en rechtschapenheid, bleken niet alleen een bron van moeilijkheden te zijn voor de wereld, maar verdwenen uiteindelijk zelf van het toneel. De kortstondige vooruitgang van de fascistische en nazistische partijen getuigt van deze waarneming. Zij offerden alle beginselen aan het altaar van bruto geweld en veeften alle gedachten van waarheid en rechtschapenheid van de aardbodem. Het is een feit dat alle inspanningen voor vooruitgang heden gericht zijn op nationale vooruitgang en dat de ontwikkeling van de geest van waarheid en rechtschapenheid slechts lege woorden zijn. De islam heeft gepoogd om diep in de harten van de mensen een werkelijk verlangen door te laten dringen voor de vooruitgang van waarheid en rechtschapenheid en voor de vooruitgang van de islam door middel van het gebed.

Gebeden in de zittende houding

De laatste fase van het gebed, oftewel elk gebed dat in zittende houding wordt gezegd, is gewijd aan de vooruitgang van de islam, hetgeen een andere naam is voor waarheid en rechtschapenheid. Het eerste gedeelte van dit gebed loopt als volgt:

Alle dienstbaarheid getoond door woorden en lichamelijke handelingen en opoffering van rijkdom komt Allah toe. Vrede zij met u, O Profeet, en de genade van Allah en Zijn zegeningen. Vrede zij met ons en met de rechtschapen dienaren van Allah! Ik getuig dat niemand aanbeden dient te worden dan Allah, en ik getuig dat Mohammed Zijn dienaar en Zijn boodschapper is.

Het woord *tahijjāt* waarmee het gebed opent is een meervoudsvorm. Zijn stamvorm betekent 'leven'. Het streeft ernaar leven voor anderen te wensen. Het andere woord, *salawāt*, staat ook in het meervoud. Het brengt de betekenis over van 'gebed' en *salāh*. *Tahijjāt* is een 'gebed in woorden', en *salawāt* een 'gebed in handelingen'. Tijdens de *salāh* gaat de mens zodanig op in het gebed, dat hij een belichaming wordt van het gebed. Het derde woord is *tajjibāt* wat een meervoudsvorm is en gebruikt wordt met betrekking tot 'een goed ding, een wettige bezitting, en een rechtschapen persoon'. Hier staat het woord voor datgene wat de mens opoffert via zijn eerlijk verdiende rijkdom. Met andere woorden, er zijn drie manieren van toewijding:

1. die via woorden wordt betoond,
2. via verschillende lichaamshoudingen, en
3. via financiële offers.

Deze drie toewijdingen zijn, zo te zeggen, omwille van Allah. De woorden van de mens, zijn houdingen en zijn eigendommen dienen gewijd te zijn aan het verheffen van de naam van Allah op de wereld. Wij moeten onze individuele en collectieve vooruitgang ondergeschikt maken aan deze taak van het verheffen van Allah en Zijn naam. Zonder dat kan noch een individu noch een gemeenschap de zaak van waarheid en rechtschapenheid steunen.

Gebed voor de Profeet

Het tweede deel van dit gebed is:

Vrede zij met u, O Profeet, en de genade van Allah en Zijn zegeningen.

Vrede bestaat uit het beschermen van hem tegen elke schade. Vrede wordt gevolgd door genade, wat wil zeggen dat Allah zowel stoffelijk als geestelijk Zijn genade moge storten over de Profeet. Dan komen de zegeningen die beogen de reikwijdte van Allah's gunsten aan de Profeet te vergroten. Dit woord wordt speciaal met betrekking tot de Profeet gebruikt. Een gebed ten gunste van de Profeet is in werkelijkheid een gebed voor de veiligheid, bevordering en voortduring van de waarheid en rechtschapenheid die via hem op de wereld werden gevestigd en waarvoor de Profeet leefde om ze te verspreiden.

De twee eeuwige levens van de Profeet

Vrede zij met u, O Profeet, en de genade van Allah en Zijn zegeningen.

Hier wordt de Profeet aangesproken op een wijze zoals een levend persoon wordt aangesproken. Hij heeft zeker zijn eeuwige leven, en hij is ook hier levend vanwege de waarheid en rechtschapenheid die hij heeft gevestigd. Het gebed van Allah's veiligheid over de Heilige Profeet, dat iedere moslim verricht, wordt via Allah's engelen aan hem overgebracht. Wanneer dit gebed uit onze harten voortkomt, dan creëert het binnen in ons een oprecht verlangen voor de bescherming en bevordering van waarheid en rechtschapenheid.

Het gebed voor de veiligheid van de moslim-gemeenschap

Dan volgt het gebed:

As-salāmoē 'alainā (Vrede zij met ons, dat is, met de volgelingen van Mohammed en met Allah's rechtschapen dienaren).

Dit omvat de gehele moslimgemeenschap en in het bijzonder de rechtschapen dienaren, via wie Allah's religie kracht verwerft en waarheid en rechtschapenheid opgang maken op de wereld. Het moslimgebed is de kern van de godsdienst van de islam. Het onderhavige gebed is bedoeld voor de verheffing en bevordering van onze geweldige godsdienst.

De twee gedeeltes van de heilige *Daroed*

Er is hier nog een gebed:

Allāhoemma ṣalli 'alā Moehammadin-w-wa 'alā āli Moeḥammadin kamā ṣallaita 'alā Ibrāhīma wa 'alā āli Ibrāhī-ma · innaka Ḥamīdoe-m-Madjīd ·

O Allah! Verhef Mohammed en de ware volgelingen van Mohammed, zoals U Abraham en de ware volgelingen van Abraham heeft verheven. Waarlijk, U zijt Geprezen, Verheerlijkt.

Allāhoemma bārik ‘alā Moeḥammadin-w-wa ‘alā āli Moe-ḥammadin kamā bārakta ‘alā Ibrāhīma wa ‘alā āli Ibrāhī-ma · innaka Hamīdoe-m-Madjīd

O Allah! Zegen Mohammed en de ware volgelingen van Mohammed, zoals U Abraham en de ware volgelingen van Abraham heeft gezegend. Waarlijk, U zijt Geprezen, Verheerlijkt.

Het eerste gedeelte brengt het gevoel van vergiffenis en vrede over, terwijl het tweede een toename in aantallen aangeeft. De heilige *Daroed* is derhalve een gebed waarbij men zich tot Allah wendt om de Profet en zijn volgelingen bij hun wereldse moeilijkheden te helpen en om hen kracht te schenken om vast te houden aan de beginselen van waarheid en rechtschapenheid. De *Daroed* is het smeken om de zegeningen van Allah om het aantal ware volgelingen van Mohammed te vergroten.

De verbijzondering van de Profet Abraham

De verbijzondering van de Profet Abraham (moge Allah tevreden zijn met hem) in het bovenstaande gebed brengt twee historische zaken naar voren. Ten eerste, het nageslacht van Abraham maakt aanspraak op een ononderbroken voortdoring van het grootste aantal van rechtschapen en vrome mensen voor honderden en duizenden jaren. Ten tweede, de Profet Abraham stond meer dan wie ook in de gunst van de mensen. Zelfs heden betuigt de halve wereld de waarheidlievendheid van de Profet Abraham.

De joden, de christenen en de moslims zijn overtuigd van zijn rechtschapenheid. Vóór de komst van de Profeet van de islam vormde de Profeet Abraham een unieke persoonlijkheid in de wereldgeschiedenis met betrekking tot Allah's genade en vergiffenis. In het bovenstaande gebed wendt men zich derhalve tot Allah om de volgelingen van de Heilige Profeet Mohammed uit te kiezen met betrekking tot genade en vergiffenis en hen te zegenen met dusdanige vrome en rechtschapen mensen, die zij op dezelfde wijze op het rechte pad zullen leiden, zoals Hij dat deed in het geval van de Profeet Abraham.

De twee gebeden die de *Daroed* bevat, zijn:

1. moge de harten van de moslims vervuld zijn met het licht van de islam, en
2. moge de niet-moslims dit licht ook deelachtig worden.

De *Daroed* ten behoeve van de Heilige Profeet beoogt een verlangen in de mens te scheppen dat, ten eerste, de tegenslagen die de islam en de moslims overvallen tot een einde mogen komen, en ten tweede, dat het licht van de islam de duistere uithoeken moge verlichten waar ongeloof hoogtij viert.

Het bereiken van vooruitgang door de moslims via het gebed is een historisch feit. Zelfs nu is de strikte inachtneming van het gebed hetgeen de moslims het dringendst nodig hebben, zodat zij mogen opstijgen naar de hoogste graad van vooruitgang. Als een gemeenschap stegen de moslims tot een ongeëvenaarde positie in de wereldgeschiedenis. Via hun boodschap van de waarheid en rechtschapenheid en via hun religieuze geestdrift verdrongen de moslims

binnen een eeuw alle godsdiensten op de wereld. Wanneer een gemeenschap op een gewetensvolle manier het gebed uitvoert, dan verheft Allah haar tot het hoogste punt van wereldlijke en religieuze glorie. Het contact dat de Heilige Profeet Mohammed tussen de mens en zijn Schepper bewerkstelligde door middel van het gebed, is de basis van hoe de Heilige Profeet Mohammed verreweg de meest succesvolle van alle religieuze leiders van de wereld is. Evenzo uniek in de wereldgeschiedenis zijn de veroveringen van de metgezellen van de Heilige Profeet en de snelle verspreiding van de islam van de ene uithoek van de wereld naar de andere. De Goddelijke wetten zijn niet te veranderen. Zelfs indien de moslims heden verbonden raken met Allah via het gebed, dan kunnen wij onze verloren glorie herwinnen.■